

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pozdrav bratom Čehom.

Zložil FR. GESTRIN.

Govori pri koncertu, kojega priredi pevski zbor Ljubljanske čitalnice v čast došlih severnih bratov, gospodičina ZOFIJA ZVONARJEVA.

Ostávilí ste sveta rodna tla,
Ostávilí domače ste ognjišče,
Da brata v bratski zemlji brat obišče
In z novim žarom srce si navda.
Da obnoví z njim zopet staro zvezo,
V kateri zmoreta sovraga jezo,
Ki hoče, da ugonobí oba.

Res, lahka ni iz domovine pot:
Milejši veter po domovji veje,
In cvet razcvíta se domá krasneje,
In solnce sije lepše ko drugod.
A kjer ljubezen topla v srci klije,
Če prav na cvetje solnce tam ne sije,
Spreminja le se zemlja v raj povsod.

Ljubezen je čutečih src vladar;
Ljubezen čista brata k bratu vodi. —
Da vladala mej Slave bi narodi
Ljubezen vroča kakor solnca žar! —
Ljubezen bila Vam je k nam vodnica,
Ljubezen Vam pri nas je vsprijemnica,
V ljubezni kličemo Vam vsi: Na zdar!

Slovenski rod je narod siromak:
Uborne so njegove tesne kočé,
Pod slamnato se streho beda joče,
Pod prostim nebom žuli jarem jak.
A srca siromakov so bogata:
Jasnó žari se v njih ljubav do brata.
Slovan prostora ondu najde vsak.

Zatorej k nam na širo to srcé,
Vi sévera predragi nam sinoví!
Da težki razdrobé se nam okovi,
V zavezo krepko sklénimo roké!
Nad zvezo, kjer ljubezen gospoduje,
Dobrótlivo nebo dobrotno čuje
In ponižuje vrage v prah zemljé.

Dobro došli na slovenskih tleh!

Bratje prihajajo k nam! Rodni bratje iz starodavne stostolpe Zlate Prage, bratje od Šumave in izpod Krkonoških gora, bratje z bregov srebropene Veltave in Labe, Sazave in Orlice, pozdravljeni nam tisočkrat! Davno zaželjeni prihod Vaš razvedril je materi Slavi tožno lice; zdi se mi, da nas, ljubo namihajoč se, hvali: Prav tako, deca moja! spoznavajte se, družite se ljubite se! Bodite jedini, kakor ste bili tedaj, ko sem stala ob vaših zibelkah na daljnem vzhodu!

Marsikdaj sta se sešla naš in češki narod na zgodovinskem poprišču, celo soseda sta si bila tedaj, ko je segal našega jezika glas preko Tur in Severnika do bregov Dunajskih. Mogočno žeslo Samovo družilo je ondaj Čeha in Slovence. Češki lehi, kmetje in vladike shajali so se tedaj zajedno z našimi župani in starejšinami, da ukrepajo o blaginji naroda. Pred slovensko-češko jedinstvo drgotal je Frank. Pod mečem Samovim umiral je divji Ober.

Dvestoletji pozneje. Trdnjave slovanske: Velegrad, Višegrad, Blatograd, odpirajo duri na iztečaj, da vsprejmo dva prišleca od vzhoda. To sta apostola slovanska — največja moža, katera je poslalo kdaj dobrotno nebo Slovanom. Njijin nalog je zgotoviti Slovanstvu duševno jedinstvo, zvezati slovanski sever s slovanskim jugom. Vsem naporom germansko-italijanskim vkljub uspela se je nad češkim in slovenskim narodom velečastna zgradba — cerkev slovanska s svojo slovansko liturgijo. Zjedinjeni so klicali tedaj dedje češki, dedje slovenski: „Gospodi, pomiluj ny!“

Potem pa je demon slovanski — ne imenujmo imena njegovega o ti slovesni priliki! — demon slovanski razrušil je to, kar sta ustvarila najblažja duhova. Narodu slovenskemu napočili so trpki časi — časi robovanja. Tuji klin zagvažal se je čedalje globeje vanj. Zmagonosno ga je prodrli češki narod. Urnebesno zarjoval je češki lev pred našo belo Ljubljano l. 1270. Glavno mesto naše odpira vrata slavnemu češkemu kralju Otokarju II. Vsa Slovenska klanja se Ljubušinemu junaškemu potomcu: Žal, da je zajednica slovensko-češka pod krono Sveto-Večeslavsko tako malo trajala. 26. avg. l. 1278 pokopal je krasne nade plemenitega Premislovca.

Na vrhunec slave vzpel se je češki narod za „otca vlasti“ Karola IV. Z mečem v roci protestoval je pozneje za Žižke in Prokopa zoper nakane tujstva. Našo Slovenijo pa je ozarjal žar gorečih mest in vasij — delo turških roparskih čet. Borba s Turčinom zjediniła je podunajske narode pod jednim žeslom. L. 1526. sešli so se v državi Ferdinandovi znova bratje Čehi z našimi dedi. Književnosti češki rodil se je znova zlati vek prav tedaj, ko so Truber, Dalmatin, Bohorič, Krelj polagali temelj pismenosti naši. Uvodi v njih nabožne knjige svedočijo, da je ondaj krepko živela zavest jedinstva vseh slovanskih plemen.

Ko pa so krvaveli češki sinovi na Beli gori, ko so se krhali meči na pomolu staromestke radnice ob neupogljivih tilnikih čeških plemenitnikov, tedaj so grmade po Slovenskem dogorele. Globoka tišina je nastala. Naši „stanovi“ razglašali so slovanske pokrajine kot odvečne „partes Germaniae“. Jeziku češkemu, jeziku slovenskemu dala je varno zavetje samo borna, kmetska koča.

Na dolnji Labi izdihnil je poslednji Vend. Zdaj je vrsta na vama Slovenec in Čeh! da se pogrezneta v grob. Češki narod pa je ven in ven klical na pomoč: „Svátý Václave, nedej za hynouti nám i budoucim!“ Na sivem Višegradu zbudi se slovanska Vila. Jadno hiti pod borne slamnate krove, sklone se nad zibelko novorojencev — izvoljencev svojih ter jih naudahne z duhom svobode in — proroki vzajemnosti slovanske, jedinstva slovanskega ustajajo. Dubrovský, Jungman, Kolar, Šafařík, Hanka, Čelakovský, Palacký budé po vsi širni dedovini sv. Večeslava narod svoj. Njih glas je angeljska tromba, drameča vse Slovanstvo k ustajenju.

Tudi naša Slovenija „ustaja, vzdiba — kdo kliče na dan?“ Kdo je vzbudil naše pesnike, zlasti Preširna, Stanko Vraza? Kdo je bodril našega Bleiweisa, Tomana in ostale voditelje naše, da so vstrajali boreč se za teptani narod slovenski? Kdo je dal podnet našim društvom — našim „Sokolom“, naši „Matici“, „Narodnemu domu“, družbi sv. Cirila in Metoda? Brez blagodejnega upliva, brez duševne in gmotne podpore plemenitih čeških sinov bila bi onemogla naša slovanska stvar.

Čudeč se gledali smo pred dvema letoma dela, ki si jih je ustvaril češki narod izza svojega prepoda. Presenečeni stopili smo v veličastni hram, kateremu sije s ponosnega čela napis: Narod sobě! Najbolj pa nam je zaigralo srce, ko smo stali na gomilah onih množ, ki so zbudili češki in zajedno naš slovenski narod. Na grobeh teh čestitih veljakov obhajala nas je živa želja, da bi vez jedinstva, ki so jo zasnovali ti možje mej češkim in slovenskim narodom, ostala trajna, nerazrušljiva. Vpričo kraljevih Hradčan, kjer se nekdanj stolovali kralji češki, vpričo starodavnega Višegrada, vpričo tožne Bele gore segli smo si v roke — bratje z juga bratom na severu.

Vez jedinstva utrjevat, prihajate k nam. Slovenci Vam ne moremo pokazati sijajne kraljeve palače — naš stari vojvodski prestol tone na Gospesvetem polju v nemških valovih; gradovi, ki jih ugledate na naših brdih, niso ostanki slave slovanske, oni so spomeniki robovanja naših dedov; naša bela Ljubljana je majhno mesto, naš narod — majhen narod. Povsod bodete uzrli sledove tujstva, sledove najstarejših sužnosti naše. Ko pa bodete bivali mej nami, čutili bodete, da srce tega majhnega, zaničevanega naroda živo bije za vzajemnost slovansko, spoznali bodete, da je Slovanstvo ob bregovih Adrije, Save, Soče, Drave vredno bratske podpore.

Uzhičeno vsprejemlja Vas Slovenija s staroslovenskim pozdravom: „Bog Vas primi! Vitajte nám!“

Najnovejši ukrep naučnega ministra.

Znano je že našim čitateljem, da je gospod naučni minister Gautsch izdal pred nekaterimi dnevi odlok, vsled katerega se imajo deloma razpustiti nekatere srednje šole, deloma pa omejiti. Nekaterim zavodom pa, katere vzdržuje požrtvovalnost češkega naroda, odrekla se je vsaka podpora, ki je bila pa jako neizdatna. Povedali smo že, da je zadela ta naredba tudi nižjo gimnazijo v Kranju, ki je imela 85 dijakov v zadnjem šolskem letu, dočim ni zadela jednaka osoda nemške višje gimnazije v Kočevji in nemške višje gimnazije v Pazinu, ki je imela koncem šolskega leta 1887 le 82 dijakov.

Posebno hud udarec je ta naredba Čehom. Cela vrsta srednjih učiteljšič čeških ima nehati, nekateri zavodi omejiti se le na nižje razrede in onim, ki so do sedaj dobivali vladno podporo, odrekla se je slednja popolnem. Vlada objavila je v poluradnem glasilu „Fremdenblatt“ nazore, ki so jo vodili pri tem novem ukrepu. Imenovani list pravi na dotičnem mestu, da so slabo obiskovanje in teritorijalne razmere vodilne misli, po katerih se je postopalo pri sestavi dotične naredbe. Češki listi, posebno pa „Politik“ od 5. t. m. pojasnuje na podlagi uradnih števil „te vodilne misli“ gospoda naučnega ministra Gautscha izvrstno.

Ni nam namen slediti tem razpravam in številkam, dasi so jako jako poučljive; namenjeni smo le danes zabeležiti utis, kateri so napravile to nove uredbe. Kamor zaideš, govori le o tem novem vladnem činu, v vseh krogih razpravlja se to vprašanje, od vseh stranij nam prihajajo dopisi, ki izražujejo svojo nevoljo na tem koraku; dopisi taki, da jih ne smemo pri sedanjih okoliščinah objaviti iz znanih uzrokov. Osobito vzbuja veliko pomilovanje plemeniti voditelj češkega naroda, dr. Rieger. Znan z razmerami v Avstriji bolj nego kdo drugi, zagovarjal je najprej pasivno politiko. Toda moravski Čehi in menda tudi narod njegov so ga silili, da je opustil to pot ter šel na Dunaj le s poblevnim pogojem, da je smel izročiti ministerstvu jako pohlevno spomenico o čeških težnjah in zahtevah. Osem dolgih let podpiral je Taaffejevo vlado, ne da bi bil družega dosegel za Čeha kakor borno polovičarsko češko univerzo, do katere so imeli Čehi pravico po vseh zakonih — človeških, naravnih in božjih —, in to, da ne gospoduje več absolutno manjšina dveh milijonov Nemcev na Češkem nad tremi milijoni Čehov. Sam je javno izjavil, da je pobiral za svoj narod drobtinice, ki so odpadale z ministerskih miz in čuj! — brez povoda prereže mu sedaj, ko je Taaffejeva vlada izrekla, da se hoče na desnico opirati, minister te vlade torbico, v katero je bil drobtinice nabiral, ter mu jih izsuje v Dunav.

Pojavi nevolje in razburjenosti so jednaki onim, kateri bi se lotili vsakega človeka, videčega, da napada brez povoda vestnega, skrbnega, pohlevnega starčka, kateri se noč in dan trudi, da bi zboljšal

kruto osodo svoji družini, preoblasten aristokrat, zaničevaje in teptajoč sivolasca, opirajoč se le na svojo moč in svojo rojstvo.

Nekateri dajejo duška svoji nevolji s tem, da proklinjajo grozno usodo slovanstva, drugi pa si manejo roke s prisiljenim veseljem, ki ima izvir v tužnem srci, češ: Le tako naprej, le tako pridemo do svojega smotra. Krohotanje, ki doni na ušesa iz nemško-liberalnih listov, pomnožuje srd, nevoljo in razburjenost.

Pripoznati pa moramo, da ni prišel ta odlok gledé nas Slovencev nepričakovan. V vseh političnih krogih slovenskih, ki opazujejo politično življenje z odprtimi očmi, pričakoval se je jednak odgovor na spomenico, katero so naši poslanci po zadnjem zasedanju grofu Taaffeju izročili; celo še več, pesimisti so že prej prorokovali, da se popolnem odstranijo tudi slovanske paralelke na tukajšnji gimnaziji, dasi so res paralelke izvrstne, ter najbrž predrugači učni načrt v Rudolfovem. Če je po 10. juliji leta 1883 kdo pričakoval druge rešitve v tem oziru, bili so to le nekateri naših poslancev, katerim pa politično misleči krogi ničesar več ne zamerijo.

Te vrstice, ki označujejo pojave občnega mnenja na slovenskih tleh, napisali smo brez srda, brez pretiranja. Nikakor nismo hoteli s tem kritikovati najnovejše vladne naredbe, tega naši čitatelji menda tudi neso pričakovali, dobro vedoči, da nam ni to dovoljeno. Ako vsa znamenja ne varajo, čas ni več daleč, ko bode naš položaj še ozbilnejši; vender pa smo uverjeni, da bodo končne zmagali naši nazori in triumfovala naša načela. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. avgusta.

Nemški člani Praške trgovske zbornice se ne bodo udeležili dopolnilne volitve za češki deželni zbor. Da bi zmagali s svojimi kandidati, ni misliti, v kompromis s Čehi se pa nečejo spuščati. Čehi so jim ponujali kompromis, da bi volili tri Čeha pa jednega Nemca, kateri bi se pa moral zavezati, da pojde v zbor. Nemci pa zlasti s poslednjim pogojem neso zadovoljni.

Vnanje države.

Bolgarski narod je nejevoljen, da ga je vlada slepila z obljubami, da bode Koburžan vsprejel bolgarski prestol. Vladni listi skušajo narod potolažiti s tem, da vedno obetajo, da novi knez pride v kratkem. Tacim sleparijam pa kmalu ne bode več nikdo verjel. V kratkem utegne narod sam narediti konec sedanjemu neznosnemu stanju, ker ga vlada narediti ne more.

Srbski kralj Milan odšel je s princem Aleksandrom v ogerske toplice v Šmeksu. Za njegove odsotnosti bode ministerski predsednik opravljal vsa vladarska dela. Kakor se govori, ostal bode kakih 5 tednov v inozemstvu — Komisija za revizijo ustave ima pred vsem rešiti vprašanje, ali naj še nadalje ostane le jedna zbornica, ali naj se pa osnuje še gospodska zbornica. V poslednjem slučaju moralo se bode rešiti tudi vprašanje, ali se bodo člani v višjo zbornico volili ali imenovali. Nadalje se bode natančneje označile določbe o ministerske odgovornosti in dala večja jamstva za politične pravice državljanov. — Zaprli so podprefekta Bambaliča, župana Tamburača in žandamerijskega poveljnika v Požarevci, ker so lani iz političnih uzrokov umorili bogatega radikalnega kupca Živoja Milivojeviča. Zaprti so pristaši napredne stranke. Sodnijska obravnava bode najbrž še bolj razkrila razne zlorabe in korupcijo srbskih naprednjakov. — Radikalni vodje se pritožujejo, da pri občinskih volitvah policija močno agituje za liberalce. Vlada je vsled teh pritožb s posebno okrožnico opozorila okrožne načelnike, da se policija ne sme mešati v volitve niti v občinske, niti v volitve za skupščino.

Turška vlada je dobila poročilo o resnih nemirih v Amoziji, glavnem mestu neke pokrajine na jugu Črnega morja. Tamošnji guverner, Hassan bej, je ukazal lepo kristijansko deklico ugrabiti, da bi potem prisilil leptico, da prestopi k mohamedanstvu, ter bi jo potem bil dal nekemu svojemu prijatelju, ki je jako hrepenel po njej. Armenci so se začeli zbirati, da osvobodijo deklico. Nastal je hud boj. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Guverner je na to ukazal spustiti deklico, toda to je vzbudilo veliko nevoljo mohamedancev proti kristijanom in bati se je še večjih neredov. Vlada je v velicnih skrbeh, ker se boji, da bi Rusija se ne začela poglobovati za Armence, ker se še ni izvel član 62 Berolinske pogodbe, ki se tiče varstva armenskega prebivalstva.

Nekateri francoski monarhisti se vedno bolj približujejo sedanji vladi, katera je zmerna in hoče biti pravična proti vsem strankam. Tako je znan monarhist Lagrange de Lange pri banketu shoda kmetovalcev v Sassy se izrazil mej drugim, da so, ko je bil on mlad, pri slavnostih napivali: „Živio kralj! Živela Francija!“ Kot mlad mož slišal

je napivati: „Živio cesar! Zivela Francija!“ Sedaj, ko se je on postaral, bi lahko vprašal: Kje je kralj? kje je cesarstvo? Iz tega se lahko sklepa, da može in dinastije minejo, domovina pa ostane. Ni da bi morali zatajiti svojo preteklost, vendar se nam je sprijazniti s sedanostjo. Ljubimo domovino in spoštujemo sedanjo vlado. Na to je predlagal zbranim, da pijejo na zdravje domovine in republike.

Danski naučni minister Selaverius je na shodu svojih volilcev se izjavil, da je le malo upanja, da bi se doseglo kako sporazumljenje mej političnimi strankami. Opozicijski poslanci se ne upajo ustavljati svojemu vodji Bergu, ki pa želi, da se nadaljuje borba. Prepričan bi se poravnal, kakor hitro bi opozicije priznala pravice kralja in prve zbornice in dovolila, kar treba za brambo dežele. Ministerstvo bode nadaljevalo svojo dosedanjo politiko, dokler mu zaupa kralj, kajti le na ta način more rešiti deželo iz sedanjega težkega položaja.

Vodja **angleških** unijonističnih liberalcev, Hartington, je pri banketu svojih somišljenikov v Greenwichu poudarjal v pomenljivem govoru, da še ni čas za popolno združenje konservativcev in unijonističnih liberalcev. Konservativci morajo nastopiti pot napredka, drugače se ž njimi unijonistični liberalci ne morejo združiti.

Domače stvari.

— (Shoda v Loži) udeležilo se je 21 volilcev. Gosp. Al. Kraigher, je kandidat za deželni zbor za mesto Lož itd. jednoglasno proglašen.

— (Čujte! Čujte!) Prihod čeških bratov v belo Ljubljano je naše nemškutarje, Nemce in fakcijske kroge silno razburil, kakor da bi jim natosil „Zacherlina“, tako so bežali nekateri na vrat na nos iz mestnega ozidja, da njih živci ne bodo preveč prizadeti. Za danes za to uljudnost samo — hvala lepa!

— (Sokolova slavnost) na Krškem obeta biti velika in jako lepa. Kakor čujemo, pride iz Zagreba in drugih hrvatskih mest nad 120 Sokolov. Nadejamo se, da bode Ljubljana dostojno zastopana, da tako v dejanji pokažemo naše bratoljubje do bratskega hrvatskega naroda, da slovanska vzajemnost nam ni prazna fraza.

— (Hymen.) Veleučeni naš rojak g. prof. dr. Karel Glaser pelje se te dni na Moravsko, kjer se bode v prvi polovici septembra poročil z gospico Teklo pl. Dąbrowsko - Junoszo v Olomuci.

— (Hymen.) Dne 7. t. m. se je v Gradcu poročil z gđ. Terezino plem. Raab gospod Tomaž Romih, meščanski učitelj na Krškem.

— (Umrli) je g. J. Zorko, župnik pri sv. Miklavžu nad Laškim trgom.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredilo je včeraj na Koslerjevem vrtu na korist po toči poškodovanim Delenjcem velik koncert, ki je imel prav povoljen uspeh. Vse točke vspeveda izvajale so se jako dobro, zlasti sta pa prijali Volaričev „Z Bogom ti planinski svet“ in večno lepa Ipavčeva „Domovina“, v katerih je g. Medena tenor, kakor običajno, vzbudil veliko pohvalo. Čveterospjev (gg. Pavšek, Jeršek, Bajec, Vidmar) Nedvedove „Prošnje“ bil je tako vrl, da so gg. pevci vsled ploskanja drug čveterospjev dodali.

— (Hrvatski vseučiliščniki) hoteli so poslati pomilovalno brzojavko „Moskovskim Vjednostim“ povodom smrti njihovega urednika Katkova. Brzojavni urad brzojavke ni vsprejel. „Obzor“ in „Hrvatska“ sta bila zaplenjena, ker so objavila dotično brzojavko.

— (Konečna obravnava) v pravdi proti dr. Davidu Starčeviću bode dne 30. t. m. Obravnava bode trajala 8 dni.

— (Dijaki v Novo Mestu!) V ponedeljek 15. avgusta prirede Ljubljanski abiturijentje s sodelovanjem abiturijentov drugih gimnazij v Rudolfovem v prostorih Narodnega doma ob sedmih zvečer dijaškoveselico. Vspored: 1.) Jenko: „Naprej“, svira meščanska godba; 2.) Slavnostni govor; 3.) Foerster: „Pobratimija“, zbor z bariton-solom; 4.) Schiller: „Oba Pikolomina“, 3. 4. in 5. nastop. I. dejanja, prevel Cegnar; 5.) Fr. S. Vilhar: „Zapuščena“, tenorsolo; 6.) Skrap: „Kje dom je moj?“, tekst slovenski, hrvatski in češki, zbor 7.) Gorup: „Sanje na vojvodskem stolu“, deklamacija s spremljevanjem harmonija; (skladatelj godbe Foerster); 8.) Tuček: „Venček narodnih pesni“, svira meščanska godba; 9.) Foerster: „Njega ni“, čveterospjev; 10.) Foerster: „Samo“, zbor; 11.) Ig. Borštnik: „Beli lasje — mlado srce“, šaljiv soloprizor. — Po zvršetku vspeveda: ples, pri katerem svira mešč. godba in prosta zabava, katere glavna točka

bo šaljiva loterija, njen dohodek je namenjen Narodnemu domu v Rudolfovem. — Ustopnina 40 kr. Prostovoljni darovi se hvaležno vsprejmo. Čisti dobiček podari se Narodnemu domu Ljubljanskemu — Ustopnice se dobivajo v prodajalnici g. J. Krajca in zvečer pri blagajnici. Udeležencem naznanjamo dalje: Gospode pevce iz vseh krajev uljudno prosimo, da se v nedeljo 14. avgusta zjutraj že v Novem Mestu, da se morejo udeležiti skupnih vaj v nedeljo dopoldne. V nedeljo popoldne izlet na vozovih v Šmariješke toplice; v ponedeljek skupna sv. maša v frančiškanski cerkvi ob osmih zjutraj; po maši glavna skušnija; opoldne skupno kosilo v Narodnem domu. Zvečer veselica z označenim vspevedom. V torek zjutraj skupen zajutek in slovo. — Vsi dijaki, ki pridejo z železnico na Krško, oglasite naj se v g. Gregoriča gostilni pri abiturijentu g. Šobi, ki bo čakal v soboto, nedeljo in ponedeljek jutro pri vsakem vlaku, da preskrbi došlim vozove; prav lahko se je torej udeležiti prejšnji dan Sokolovega shoda in drugi dan priti k nam. V Rudolfovem so vsem dijakom stanovanja preskrbljena. Da je to mogoče, blagovoli naj se vsak udeleženec oglasiti pri odboru, ki bo zadnje tri dni v Narodnem Domu. Poznajoč gnotne razmere dijakov skrbel bode odbor vestno, da jih povsod uvažuje! Proseči torej, da se nikdo ne straši truda in pota, vabimo vse dijaštvo in drugo cenjeno občinstvo naše, da nas kar najmnogobrojneje počasti z udeležbo svojo, ker le od obilne udeležbe je zagotovljen uspeh naši veselici! Odbor.

— (Izlet na Moravsko.) Slovansko pevsko društvo na Dunaji in ž njim vsa češka (20) in tudi več drugih slovanskih društev napravi 14. in 15. t. m. izlet v Kroměříž in na goro Hostyn, kjer se bode razlegala tudi dr. B. Ipavčeva „Slovanska pesem“. Udeležitev bode mnogobrojna. Priprave v Kromerizi, kjer slavita dve društvi „Moravan“ in „Beseda“ 25 letnico svojega delovanja, so velikanske.

— (Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Faro pri M. D. v Polji dobil je gosp. Andrej Pavlič, župnik Radeški. G. Ivan Verhovnik, kapelan v Dobu, imenovan je župnikom v Št. Gotardu. G. Jakob Sušnik postavljen je administratorjem fari na Gori pri Idriji.

— (Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Premeščeni so naslednji gg.: Fran Gornik, kaplan iz Št. Ruperta v Komendo; Sebastijan Elbert iz Škofje Loke v Vodice; Valentin Orehek iz Čemšenika v Šent Jurij pod Kumom; Ivan Lavrenčič iz Postojine v Cerklje; Ivan Golob iz Črnomlja v Škocijan; Jakob Pokorn s Čateža v Črnomelj; Matej Pintar iz Radeč v Št. Rupert. Na novo so nameščeni: Ivan Oblak v Škofjokoloku; Ivan Volk v Čemšenik, Fran Zakrajšek v Postojino; Ignacij Zupanec v Grad, Gustav Schiffrer v Preserje, Andrej Česen v Radeče.

— (Vprašanje.) Znano je, da gre dne 13. avgusta t. l. posebni romarski vlak iz Ljubljane do Žabnice na Koroško. Železniško vodstvo (Betriebsdirektion) v Beljaku znižalo je za tretji razred v ta namen voznino za tja in nazaj na 2 gld. 40 kr. in izdalo v to svrhu posebne izkaznice, katere se štempljane s podpisom: „August Erzini Magistratsbeamte“, prodajajo pa po 2 gld. 50 kr. Ali bi se nam ne hotela pojasniti ta razlika, in pa na katero določilo se opira povišek.

— (Dr. A. Gregorčič,) ki je dalje časa redno sodeloval pri našem listu, odpovedal se je temu poslu pred dobrim mesecem, ne da bi bil obesil to svojo odpoved na veliki zvon. Ali stvar se je vendar zoznala, kakor je naravno, in marsikdo je menil, da mora glede tega kaj poprašati, pojasniti ali sploh kaj omeniti. Najmodrejši kakor navadno, zdel se je „Corriere di Gorizia“, ki je prinesel v številki 88. vest, da se govori (namreč pri „Corrierovem“ uredništvu najglasneje), da dr. Gregorčič se je odpovedal „Soči“ vsled pritiska ali ukora od cerkvene oblasti, ki bi se ne bila ujemala z njegovim časnikarskim delovanjem, ter je dodal tej svoji povesti še polivko, kakeršno kuha židinja v Ritterjevem kotlu. Magistratov dopisnik poslal je to vest že kot gotovo resnico oblaženo s hrenom in poprom za Slovence, v Tržaški „Mattino“; neki židovsk bahač pa v Graško „Tagespost“, dodavši nekaj izmišljotino o goriškem vladiki in nekaj o „Soči“. Iz teh listov prišla je vest po Izraelovih sinovih v „Wiener Allgemeine Zeitung“ v Praško „Politik“ zopet v Corriere v št. 91. (in sicer sedaj kot dejanska resnica) in v druge liste. Da bi se ta cvet židovske domišljije in

drznosti ne širil dalje po svetu in begal čitateljev, katerim razmere niso znane, objavil je dr. Gregorčič v včerajšnji 92. številki „Corrierovi“, sklicujoč se na § 19. tiskovne postave, da po „Corrieru“ in drugih listih naznanjena vest, da bi se bil odpovedal našemu listu vsled pritiska z duhovske strani, je popolnem izmišljena, rekoč, da je odložil začasno pero, ker je sam hotel, brez najmanjšega posrednega ali neposrednega upliva cerkvenih predstojnikov na ta njegov sklep, katerega ni niti naznanil nikomur, dokler ga izvršil, razen njim, ki imajo z listom opraviti. To naj služi tudi našim čitateljem, ki so nas o tem popraševali, v pojasnjenje in v zagotovilo, da tudi mal listič peče židovsko „gospodo“, ako je primerno uredovan. Zato prosimo svoje rojake, naj bi nas obilo podpirali pri našem težavnem podjetju. „Soča“.

— (Vojaško.) Prvi batalijon primorsko-kranjskega pešpolka Milan I., kralj srbski št. 97., ostavi pojuteršnjim Trst, kjer je bil štiri leta, in se bode potem nastanil v Gorici, dočim pride v Trst četrti batalijon istega polka.

— („Vienac“) ima v poslednji številki pod naslovom „Slovenska“ naslednjo notico. „Izišao je več 6. snopić „Poezija Josipa Stritarja“,“ gdje već nahodimo produkte pjesnikove iz najzreljega doba. Preporučujemo i ovom zgodom ukusno izdanje Stritarovih spisa svim Hrvatima, jer je doista sramota, kad se toliko govori o slozi Hrvata i Slovenaca, a ne poznamo ni najodličnijih zastupnika slovenskih na polju pjesničke umjetnosti. Ne bi smjelo biti inteligentna Hrvata, koji ne pozna pjesama Preširnovih, Gregorčičevih i Stritarovih.“ Tem jako laskavim besedam dostavljamo tudi mi željo, da bi se slovensko razumništvo živo zanimalo za hrvatske literature lepe proizvode, da bi vzajemnost res vezala vse onkraj in takraj Sotle.

— (Mariborska posojilnica) imela je pretekli mesec 32.578 gld. 74 kr. dohodkov, 28.352 gld. 42 kr. izdatkov, torej 60.911 gld. 16 kr. prometa.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 7. avgusta. Uprav ob 5. uri 20 minut odhaja vlak s kolodvora v Ljubljano s 510 Čehi mej burnimi klici mnogege naroda: Na zdar bratom Slovincem! Živeli Slovinci! Ž njim je odpeljala se tudi deputacija ameriških Sokolov.

Trbiž 8. avgusta. Okrašenje gorenjskih kolodvorov ni dovoljeno. Priprave za sprejem povsod velike, povsod zastave in streljanje, dasi obrtna družba kranjska ni hotela smodnika dati. Tukajšnji načelnik ni dovolil, da bi člani Ljubljanske deputacije ustopili v češki vlak. Obrnili smo se zaradi tega do obratnega vodstva.

Ormož 8. avgusta. Podružnica sv. Cirila in Metoda se je sijajno ustanovila nad 150 ustanovnikov in letnikov pri koncertu nad tisoč ljudij navzočih, mej temi do tristopetdeset Hrvatov. Naudušenost velika.

Celovec 6. avgusta.* Sv. oče Leon XIII. imenoval zlatomašnika profesorja Andreja Einspielerja vsled zaslug, ki se jih je stekel na cerkvenem polju svojim častnim komornikom. Slava! Živio!

Sofija 8. julija. Reuterjevo poročilo. Ministri odpotovali so zjutraj na ukaz regentstva v Ruščuk, da pričakujejo prihod kneza. Knežje spremstvo tudi odpotovalo.

Dunaj 7. avgusta. Njega velečastvo cesar podelil je dostojanstvo tajnega svetnika, moravskemu deželnemu glavarju, Feliksu grofu Vetru, gališkemu deželnemu maršalu, Ivanu grofu Tarnavskemu, in sekcijškemu načelniku v ministerstvu notranjih zadev, baronu Breiskemu.

Rim 7. avgusta. Kralj je odklonil ostavko ministerstva in imenoval na predlog ministerkega sveta Crispija ministrom notranjih zadev, hkrati mu pa tudi izročil vodstvo ministerstva vnanjih zadev.

* Ker je ta telegram nam v soboto došel že mej tiskom lista, ni natisnjen v vseh iztistih in ga zategadelj danes ponavljamo.

Vabilo.

Vse one brate „Sokole“, kateri se bodo udeležili v nedeljo 14. t. m. sestanka vseh južnih telovadnih društev „Sokol“, najuljudneje vabi k skušniji za proste vaje v torek, četrtek in petek vselej ob 1/2 9. uri zvečer

predtelovadski odsek „Sokola“.

Rojaki!

Dne 4. septembra t. l. obhajal bode preč. g. župnik Davorin Trstenjak v Staremtrgu pri Slovenjem Gradci petdesetletnico svojega pisateljskega delovanja in sedemdesetletnico svoje starosti.

Ime vrliga moža zaslovelo je daleč čez meje ožje in širje naše domovine, znano je vsemu učenemu svetu.

Da dostojno praznujemo ta dan, bodi nam sveta in prijetna delžnost.

Slovenci! dana Vam je prilika, da očitno dokazete spoštovanje in hvaležnost, katero gojite do slavljenca, ki je priboril sebi in narodu svojemu čast in slavo. Majke Slovenije sin ostal ji je zvest in naklonjen; torej gotovo zasluži, da ga slovenski narod ljubi in časti!

Udeležite se, mili rojaki, te slavnosti; pridite v velikem številu, da svet vidi, kako ve ceniti mali slovenski rod svoje velikane.

Podpisani odbor prosi torej vsa ona slavna društva in č. posameznike, ki se želijo udeležiti slavnosti, da se blagovolijo prej ko prej, najdalje pa do 25. avgusta 1887. pismeno oglasiti pri gospodu I. Farsky-ju, tovarnarji v Slovenjem Gradci, ter pristaviti, hočejo li udeležiti se banketa, naročiti si prenočišča in pa sedeža na vozu. Voziti se bo treba do Spodnjega Dravberga ob koroškej železnici in od tam z vozovi jedno uro daleč v Slovenji Gradec. Želeti bi bilo, da bi se naznanil vlak in čas prihoda.

Ob dveh popoldne bode banket v gosp. Günther-jevi gostilni — couvert jeden goldinar —; po banketu pa narodna veselica pod milim nebom s petjem, godbo in govori.

Vprašanja zadevajoča Terstenjakovo slavnost in brzovjavke naj se pošiljajo gospodu I. Farsky-ju, tovarnarju, ali pa gosp. L. Ropas-u, privatnemu uradniku v Slovenjem Gradci.

Na svidenje! Bog in Slovenci!

V Slovenjem Gradci, začel. avgusta 1887.
Slavnostni odbor.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—99)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Zahvala.

Prostovoljna požarna bramba Vič-Glince izreka najtoplejšo zahvalo slavni kranjski hranilnici v Ljubljani, katera jej je v obnem zboru meseca julija t. l. za napravo in popravo gasilnega orodja darovala 50 goldinarjev.

Za društvo: (551)

Gorjup Lorenc, načelnik. Novak Janko, načelnika namestnik.

Loterijske srečke 6. avgusta.

Na Dunaji: 60, 27, 39, 40, 69.
V Gradci: 2, 45, 1, 16, 52.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:
4. avgusta: Marija Kovač, gostija, 59 let za rakom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 6. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	4 06	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 25	Jajce, jedno,	2
Oves,	2 60	Mleko, liter,	8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	4 22	Telečje	50
Koruz,	5 20	Svinjsko	60
Krompir,	2 14	Koštrunovo	36
Leča,	12	Pišanec	50
Grah,	13	Golob	20
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	1 69
Maslo, kgr.	1	Slama,	1 60
Mast,	66	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen,	60	„ mehka,	4 15

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Neho	Mo-krina v mm.
6. avg.	7. zjutraj	742.08 mm.	16.6° C	sl. sev.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	742.17 mm.	22.6° C	z. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	742.04 mm.	16.2° C	sl. svz.	jas.	
7. avg.	7. zjutraj	742.88 mm.	16.4° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	740.52 mm.	25.4° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	740.44 mm.	18.0° C	brevz.	jas.	

Srednja temperatura 18.5° in 19.9°, za 1.3° pod in 0.1° nad normalom.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Dunajska borza

dne 8. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.45	81.45
Srebrna renta	82.80	82.80
Zlata renta	112.70	112.80
5% marena renta	96.10	96.40
Akcije narodne banke	885.—	886.50
Kreditne akcije	282.20	281.50
London	125.45	125.55
Srebro	—	—
Napol.	9.95	9.96
C. kr. cekini	5.92	5.93
Nemške marke	61.55	61.60
4 1/2 državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129 gld. 75 kr
Državne srečke iz l. 1864	100	163
Ogerska zlata renta 4%	100	65
Ogerska papirna renta 5%	87	45
5% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25
Kreditne srečke	100 gld.	179
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	107
Tramway-društ. velj. 170 gld. s. v.	226	75

Poslano.

(7—31)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plučevine I želudca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari I Widn.

Priporočilo in zahvala.

Iskreno zahvalo izrekam gospodu **Franu Poljanšku** na Vrhniki, kateri me je otel velike škode, kajti imel sem nevarno bolnega vola in kravo in nesem imel čisto nič upanja, da bi ozdravela, ker posluževal sem se mnogo pripomočkov, ali bilo je vse brez uspeha, poslal sem potem po omenjenega gospoda **Frana Poljanška**, kateri je delal prav pridno po svoji hvalevredni vednosti in pridnosti tako, da mi je hitro popolnem ozdravil vola in kravo, da sta zdaj tako zdrava, kakor pred boleznijo. Ravno tako je ozdravil kravo mojemu sosedu, katera je bila nevarno bolna.

Priporočam torej prav toplo slednjemu, kateri potrebuje živinozdravniške pomoči, gospoda **Frana Poljanška** na Vrhniki, ker je izveden in prav zanesljiv živinozdravniški pomočnik.

Na Logu pri Ljubljani, dne 1. avgusta 1887.

Matevž Remžgar,
posestnik.

(556)

Služba mežnarja in organista

v Timentel se takoj oddaje. Prosilec naj se oglase pri **Ivanu Štibrer-i**, župniku; pošta **Pischeldorf** pri Celovci. (552—2)

Učenec,

trinajst do štirinajst let star, ki je dovršil dva realna ali gimnazijalna razreda, slovenskega in nemškega jezika zmožen, ter je krepkega zdravja, vsprejme se takoj v prodajalnice mešanega blaga. — Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (549—2)

300—400 izpraznenih služeb

vseh strok za gospode in dame, kakor tudi mnoge agentur. nahajajo se v vsaki številki v na Dunaji, III., Löwengasse 4 izhajajočem „Allgem. Stellen-Anzeiger“ za Avstro-Ogersko in Nemčijo.

Jedini solidni organ v Avstro-Ogerskej. Naročnina za 1/4 leta 2 gld., za mesec 70 kr. Posamične številke po 20 kr. v pisмениh markah.

Denar,

ki se more vrniti v majhnih mesečnih obrokih, realno, diskretno in po ceni, toda le 300 gld. in več dobé na posodo kavalirji, častniki, industriji, posestniki graščin, hiš in zemljišč, profesorji, zdravniki, uradniki, učitelji, trgovci in osebe, ki imajo pravico do pokojnine in dedščine, duhovniki in dame tu in na deželi. Naslov: **F. Gurré**, kreditni zavod, Gradec.

Sv. Jakoba trg št. 10:

dobra, zdrava dolenska vina, okusna jedila in hladni prostori.

(537—3)

A. Valjavec.

Roks & Drops,
metinke (melisence)
in vse druge trgovinske in fine sladčice
izdeluje
FRANC ŠUMI,
Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji)
v Ljubljani. (292—8)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal *Charles Nodier*, poslovenil *J. Kršinič*. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal *grof A. K. Tolstoj*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal *L. Halévy*, poslovenil *Vinko*. — Ml. 8°, 208 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal *A. J. Maksimov*. Poslovenil *J. P.* Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal *René Lefebvre*. Poslovenil * * * Stat *nominis umbra*. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubroviski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Nov.

Roman. Spisal *Turgenjev*, poslovenil *M. Mälvorh*. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Casnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat *nominis umbra*. Ml. 8°, 19 pól. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril *prof. Fr. Wiesthaler*. — Ženstvo v slovenski narodni pesni. Govoril *drd. Ivan Tavčar*. — *Jeanne d'Arc*, devica orleanska. Govoril *prof. Fr. Šuklje*. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal *dr. Ribič*. — Životopisje, spisal *Rajš Bož*. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal *Fr. Levstik*. — Telečja pečena, novela, spisal *J. Jurčič*. — N. Machiavelli, spisal *dr. Ribič*. — Pisma iz Rusije, spisal *dr. Celestin*. — Trštvo z grozdem na Ruskem, spisal *dr. J. Vošnjak*. — Čegava bode, novelica, spisal *J. Ogrinec*. Velja 15 kr.

V. zvezek, ki obsega *Meta Holdenis*, roman, francoski spisal *Viktor Cherbuliez*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

BRATA EBERL

prodajata najboljšo in najcenejšo

oljnate barve, lake in firneče

lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje

prstene in kemične barve in čopiče ter vse v

njejino stroko spadajoče blago. (87—141)

LJUBLJANA. Za frančiškansko cerkvijo, v hiši gospoda **J. Vilhar-ja** hiš. št. 4. LJUBLJANA.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.